

גינת מושכי פרפרים

קצת על פרפרים

לפרפר 4 שלבי חיים

- i. **ביצה** – לרוב הביצה מונחת על תחתית עלה צמח הפונדקאי שם היא עוברת את השלב הקשה של מעט מזון, קור או חום קיצוניים.
- ii. **זחל** – כאשר הזחל בוקע מהביצה, הוא מתחיל לאכול עלים. כל סוג פרפר ניזון מסוג או מספר סוגים מצומצם של עלים, לדוגמה: תוואי המשי ניזון רק מעלי עץ תות. לצמח שממנו ניזון הזחל ניקרא פונדקאי, כך שהפונדקאי של תוואי המשי הוא עץ התות. מטרת הזחל בשלב זה הוא לצבור מסה ע"מ שיוכל לעבור את שלב הגולם בשלום.
- iii. **גולם** – בשלב זה הזחל בונה סביבו רשת קורים אטומה כשכבת מגן ומתחילים לעבור עליו שינויים פיזיים. הוא עובר משלב א-מיני, הוא השלב של הזחל, לשלב מיני- הוא שלב הפרפר. בשלב זה הוא גם מגדל כנפיים וחדק ליניקת הצוף, במקום שיניים לאכילת עלים.
- iv. **פרפר** – בשלב הזה מטרת הפרפר היא למצוא בן/בת זוג ולהעמיד צאצאים, כלומר להטיל ביצים. אך ע"מ לשרוד הוא צריך גם מזון. בשלב זה מזונו הוא הצוף ולא העלים, לכן נשתול צמחי צוף בגינת הפרפרים שלנו, ע"מ שיהיה לו מזון. אך אם לא נשתול צמחים פונדקאים, פרפרים לא יבואו לגינתנו ע"מ להטיל ביצים ואז אין להם מה לעשות פה. לכן חשוב לשתול גם צמחים פונדקאים המותאמים לזחל, וגם צמחי צוף למזון לפרפר.

קצת על צמחים

קיימים 2 סוגים של צמחים מושכי פרפרים:

צמחי נקטר(צוף): צמחים האלו משמשים כמזון לפרפר, שבדרך כלל הוא לא בררני בסוג הצמח, בניגוד לשלב הזחל שלו, וניתנת חשיבות גבוהה יותר לאלמנטים של גודל, צורת הפרח, גובה וצבע. כמובן שבדרך אגב הפרפר משמש מאביק למרבית הצמחים מהם הוא ניזון ובכך תורם גם למערכת האקולוגית ולגינה בחזרה.

פונדקאים: משמשים כמזון לזחלים. הזחל יכול להיזון ממספר מצומצם של מינים, לכך הפרפר יהיה בררני לגבי נקי' ההטלה של הביצים. ללא צמחים פונדקאים לא יהיה לנו דור המשך בגינה ויתכן שגם פרפרים פחות יגיעו מראש משום שאין להם נקי' הטלה.

איך לבחור מקום מתאים לגינת מושכת פרפרים?

צריך לקחת בחשבון מספר דברים

שמש+צל: שמש מאוד חשובה, בגלל שפרפרים לא מווסתים את חום גופם. לכן מרבית גינת הפרפרים שלנו תהייה בשמש מלאה. אולם, גם נקודת צל קרובה חשובה כמקום למנוחה.
רוח: צריך לבחור מקום ללא רוחות חזקות.
שולית בוצית: לשתיית מים
גיזום: עדיף לא לגזום או להשאיר כמה ענפים לא גזומים. במידה וגזמנו צמח פונדקאי, רצוי להשאיר את הגזם בסמוך לצמח ע"מ שכשיבקעו הביצים, הזחלים יוכלו להגיע לפונדקאי.
אבנים גדולות ושטוחות: לצורך חימום בבוקר וגם כתצפית לזכרים לחיפוש נקבות.
חומרי הדברה: מקום שלא משתמשים בשום חומר הדברה, מכיוון שפרפרים מאוד רגישים.

כדי למשוך פרפרים מכל מיני מינים צריך ליצור גינה מגוונת מבחינת צבע (צהוב, סגול, ורוד, לבן), מומלץ לשתול פרחים לא קטנים מדי ולא גדולים, בעלי צינור קטן שהפרפר יוכל להגיע לצוף. ככה נקבל פרפרים מזדמנים. קיימים פרפי קבע שהם ספציפיים לצמח מסוים.

צמחי פרפרים

דוגמאות:
זנב סנונית נאה ניזון בפיגם

לבנין הכרוב ולבנין הצנון מתרבים כמעט כל השנה על מינים של מצליבים (כרוב, כרובית, ברוקולי) באביב אוכלים כובע הנזיר ובקיץ צלף

כובע נזיר

על צלף

זחלים על עלה כובע נזיר

כחליל האספסת ניזון מעופרית הכף ופרפרניים

אחירותם – משפחת הפרפרניים

עופרית הכף

צמחי צוף

צבוע	לבנים	סגול כחול	צהוב כתום
מיני צמחים			
	מורן החורש זיף נוצה ארכובית- שבטבטית זוטה לבנה	וורונה ארגנטינאית מרווה אינדיגו מרווה קימחית מרווה צחורה שיח אברהם צבע לילך אסגול בודליאת דוד גאורה קיפחת אזוביון דגול	גרווילה אורנית לוחבת ציניות קידה שעירה אחירותם

גאורה קיפחת

בודליאת דוד

מורן החורש

אורנית לוחבת

גרווילה

ציניה

צמחים פונדקאים

משפחת פרפרים	ציבעוניים	ניפיתיים	סיטרית	כחלילים	הספריתיים	לבניניים
פונדקאים לדוגמה	פיגס ורודה כלך ומיני מצליבים	קטלב ארטישוק יערה	זיף נוצה ומיני דגן	אזוב טופח ארכובית	פטל	כרוב לבן אדום ארוגולה עוזרר צלף